

Televizyon haberleri ve röportajları hazırlama

Giriş

Televizyon haber ve röportajları TV yapımcıları tarafından iki farklı formatta hazırlanmaktadır. Kurumdan kuruma farklılık göstermekle beraber sürekli gelişen ve değişen bir çalışmadır. Farklılık kurumun yayın ilkelerine, bütçesine, bulunduğu bölgeye ... göre değişiklikler gösterir.

Vision in action

1. Başlık veya hikayeyi haberle ilgili hedef kitleye göre belirleyin.
2. Çekim bölgesine gitmeden önce ilgili kişiler ile bağlantı kurun ve geleceğinizle ilgili izin alın. Yapacağınız çekimlerle ilgili ve görüntüler için izin alın.
3. Soracağınız soruları hazırlayın ve kaç kişi ile röportaj yapılacağını belirleyin.
4. İhtiyacınız olan materyalleri belirleyin ve oluşturmak istediğiniz hikayeyi netleştirin.
5. Vaktinde gelin ve kibar olun. 2 veya 3 kişilik bir çalışma grubu yeterli olacaktır. Bulunduğunuz ortamdaki etkinliği rahatsız etmeyin. Daha tecrübe sahibi iseniz, tek başınıza çekim yapmanız yeterlidir. (Bir üç ayak üzerine kamerayı sabitleyerek , ilgili kişilerle kamera önünde görüşme yapabilirsiniz.

Gerekli araçlar

Bir kamera, üç ayak, harici bir mikrofon veya ses kaydediciye ihtiyacınız var. Bazen de fazladan ışık kaynağı kullanabilirsiniz. Sesleri kontrol etmek içinde bir kulaklık kullanabilirsiniz.

Bunun yanında yapılan projeyi çalışmak, düzeltmek ve internet yolu ile göndermek için bilgisayar ve internete ihtiyacınız var.

Ana bölüm

Haber ile röportaj arasındaki farklar?

Bir haber 30 saniye ile 3 dakika arasında olur. Bir röportaj ise bir saate kadar uzun olabilir. Bir röportajda farklı kişiler ile farklı konularda derinlemesi görüşmeler yapılabilir. Ayrıca resimler grafikler gibi destekleyici

materyaller ile daha detaylı anlatım yapılabilir.

Günlük haber programları farklı türlerde 15 dakikadan bir saate kadar sürebilir.

Haber programında günlük olayı kısa bir sürede yayınlayabiliriz. Televizyon haberleri kısa ve dikkat çekicidir. Ancak röportaj için ön hazırlıklar, keşif çekim ve düzenleme safhaları vardır.

Bir TV röportajı ile belgesel arasındaki fark bilgiyi edinme ve sunum farkıdır. Röportajda bilgi tarafsız olarak edinilir, belgeselde ise hikayeyi hazırlayan kişilerin görüş açılarına göre şekillenebilir. (son zamanlarda animasyonlar belgesellerde çok yaygındır).

Bir TV haberi hazırlama

Günlük haber programı günlük yapılır, eskiler haber değildir. Bu yüzden çok güncel olmalı ve konuyu ilk siz ele almalısınız. Eğer bir internet ve TV kanalında çalışıyorsanız ilk olmanız çok önemlidir. Bir TV haberi hazırlamada ilk olarak yapımcıdan izin alınmalı ve hemen sunulmalıdır. Kanallar genelde birçok etkinliğe ve olaylara davet edilirler, etkinlikleri kaydetmek ve yayınlamak için, bu yüzden kanal hemen konuyla ilgili haber yapıp yapılmayacağına karar vermelidir. Çoğu zaman yapımcılar konunun haber değeri taşıyıp taşımadığı hemen araştırarak çalışma yaparlar.

Diğer konu ekiptir. (Ekipte genel de bir kameraman, bir spiker ve bazen de bir ışık ve ses teknisyeni vardır). Gazeteci konuyu araştırır ve ilgili kişi ile bağlantı kurarak çekilecek konuyu şekillendirir. Ekip gerekli olan tüm materyalleri çekim alanına götürür. Tüm bu hazırlıklar olaydan önce erken yapılmalı ve böylece gazetecinin ön hazırlık yapması için vakit olmalıdır.

Yapılan röportaj kaydedildikten sonra sunum için hazırlanmalıdır. Yapımcı projeyi sunuma uygun hale getirmek için düzenleme yapar. Tüm iş hızlı ve düzgün yapılmalı ve hemen haber sunumu için yetiştirilmelidir. Tüm ekip üyeleri görevlerini bilmeli ve herhangi bir gecikmeye veya soruna müsaade etmemelidirler. Herkesin üzerinde ciddi bir sorumluluk vardır ve ekip içerisinde birisinin görevini aksatması tüm projeyi durdurur. Bazen yapılan çalışmada çok stres yaşanabilir.

Tabi ki daha yeni iseniz ve bu işi öğrenmek istiyorsanız bu kadar acele etmenize gerek yok. Sizin hazırlayacağınız çalışmalar bir organizasyonun veya okulun tanıtımı veya bir faaliyetin tanıtımı olabilir.

Veya örnek çalışma olarak sahte bir haber sunumu hazırlayarak ta egzersiz yapabilirsiniz. Böylece ilk aşamalarda daha fazla tecrübe edinmek için imkanınız olmuş olur.

Konu belirleme?

En önemli konulardan birisi yapmak istediğimiz TV haberi veya röportajla ilgili konu tespitidir. Seçilecek konu ile ilgili bazı ipuçları burada:

1. Yeni bir kitap, bir özellik konu olabilir (yeni bir kurum, çalışma, faaliyet ...)
2. Olayın bir çok kişi üzerinde etkisi olması lazım.
3. Olayın birçok kişinin faydasına olması lazım.
4. Olay önemli olmalı.
5. Olay ilgi çekici olmalı.
6. Güncel ve bilinen bir başlık olmalı.
7. Anlatıma uygun olmalı.

Haber yapmaya uygun başlıklar: mevcut politikalar (yasalar, projeler ...), ekonomi durumu (işsizlik, vergiler ...) sosyal ve çevresel başlıklar (sel, deprem ...) spor, teknolojik, kültürel, gençlik faaliyetleri ...

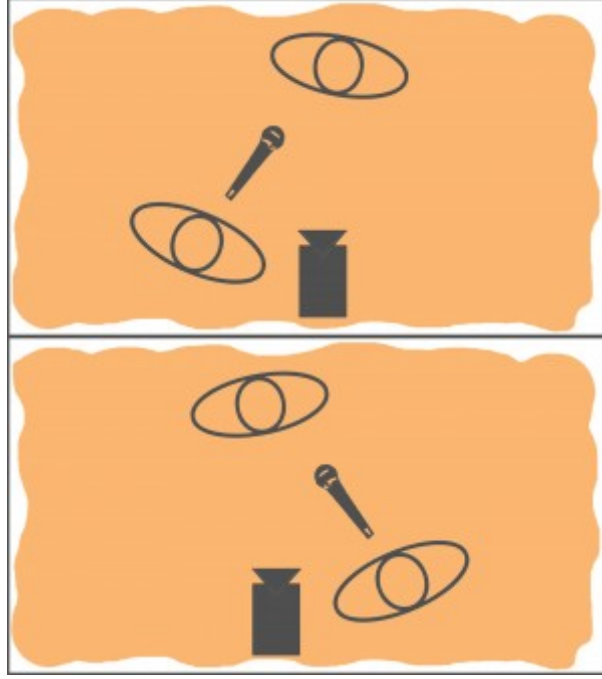
Bunun yanında sadece bir konu üzerine yayın yapan TV ve internet kanalları da mevcuttur. (Örneğin, spor , sanat ve çocuk kanalları ...)

Buradan edindiğiniz bilgiler ile arkadaşlarınızla beraber bir çalışma planlayabilir, birçok hedef kitleye ulaşmak için haber sunumları hazırlayabilirsiniz.

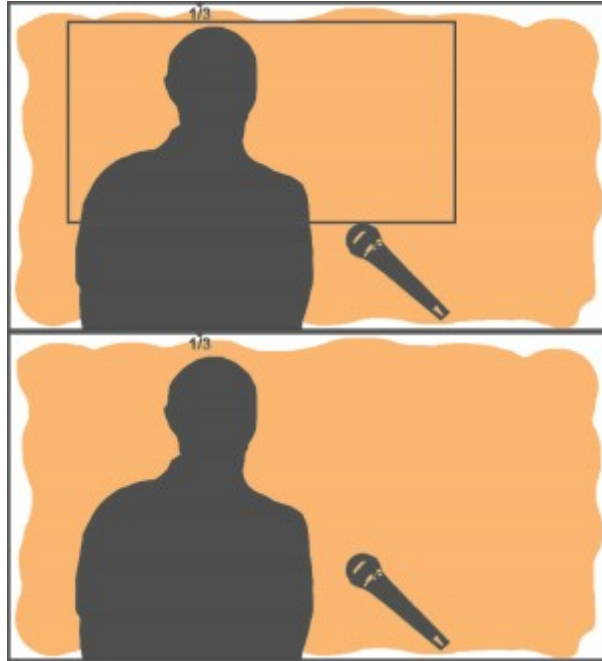
Bir TV haberi ve röportajı için gerekli maddeler:

TV haberleri ve röportajları daha ilgi çekici yapmak için genelde birçok elementi birleştirerek sunum yapmalıyız. Aşağıda yapmamız gereken bazı çalışmalar vardır:

1. Duyuru (stüdyoda haber sunumu) – Genelde stüdyoda bir masanın arkasında gazeteciler tarafından hazırlanmış olan metinler üzerinden yapılan çalışmadır. Haber sunumunda genelde birkaç cümle ile olay aktarılır.
2. Olay yeri sunum – Sunucunun olay yerinde kameranın merkezinde elinde bir mikrofon ile olayı aktardığı yayındır. Genelde haberin başında ve sonunda yer alır. Genelde beklemedik bir olayı aktarırken kullanılır, böylece olayın stresini ve hissini dinleyicilere aktarır (sel, deprem gibi). Muhabir olayın önünde sunum yaparken arka planda olay yeri yer alır böylece seyirci haberin ne ile ilgili olduğu konusunda anında fikir sahibi olabilir. Örneğin arka planda devlet binası varken onunla ilgili bir konuda haber sunulabilir.
3. Resimlerle ve video sunum – Olayın görüntüsü. Resimler veya video ile de seyirci olay hakkında bilgi edinebilir. Resimler olay yerini gösterirken spiker olayı anlatır. Burada kameramanın rolü önemlidir. Sesli anlatım olması şart değildir, bazen sadece görüntüler ile de haber sunumu yapılabilir. Bu durumda haberi sunan kişi ile kameraman arasındaki iletişimin güçlü olması gerekli. İyi bir görsel sunum ile seyirciyi etkilemek mümkündür ve böylece haber amacına daha çok ulaşmış olur ve etkisi daha fazla olur.
4. Seslendirme – Burada spiker olay yerinde görüntüde değil iken kameraman olay yerini çeker. Seyirci olay yerini izlerken arka planda sunucunun sesini dinler. Stüdyoda kayıt yapılır. Seslendirmede haber ile ilgili birçok materyal birleştirilerek sunum yapılır böylece seyirci çok daha iyi anlar. Böyle bir yayında sunucu görüntü dışında da birçok açıklama yapabilir.
5. İfadeler (görgü tanıkları) – Olay hakkında bir ile dört kişi arasında görgü tanığının görüşlerinin alındığı çekimdir. Olayın lehine veya aleyhine bir anlatım olabilir. Bu çalışmada farklı kişilerin görüşleri ön plandadır. Böylece sunucu olaya objektif bakarak farklı kişilerin de düşüncelerini almış olur.

Kamera, mikrofon, röportajcının pozisyonu - sol veya sağ pozisyon

Mikrofon pozisyonu - Mikrofon tamamen çerçeve içerisinde veya dışarısında olmalı, röportaj yapılan kişi direkt olarak kameraya bakmamalı, fakat muhabire bakmalı ve seyirciler kişiyi yan profilden görmeliler. Genelde herkes sağ taraftan röportaj edecek şekilde durur.

6. Televizyon Anketi: Farklı kesimden kişilerle karışık olarak yapılan hızlı ve kısa cevaplı sorularla yapılır. Genelde kişilere bir yada kiki tane kısa soru olarak yöneltilir. Bazen cevaplamak istemeyen veya ters tepki veren kişilerin reaksiyonları da yayınlanır. Yasal olarak sorun yaşamamak için kamera kayıttayken kişilerden yayınlama konusunda izin istenir. Eğer olumsuz cevap alırsanız çekimi yayınlamayın. Eğer olumlu cevap

alırsanız yayınlayabilirsiniz, ve ileride yayından dolayı sorun yaşarsanız elinizde delil olarak kaydı kullanabilirsiniz. Eğer 18 yaş altı kişilerle görüşme yapacaksanız [ebeveynlerden izin almalısınız](#).

7.Grafik (tablo, grafikler ...) ve arşiv (eski resimler, videolar ...) – Seyirciler için görsel olarak kullanımı oldukça pratik ve geçmişi hatırlama anlamında oldukça faydalıdır. Bu yöntemle kıyaslamalar yapabiliriz. Durumu daha iyi anlamamızı sağlar.

Arşiv materyaller haber sunumlarında oldukça önemlidir ve çok sık kullanılırlar.

Bir TV haber programından örnek

SÜRE	SUNUM	YAYIN
Haber başlangıcı 10 sn	anons	TV stüdyosu
10 sn.	bildiri	Ekranda gazeteci
5 – 10 sn.	Olay yerinden sesler	Olaydan görüntüler
15 – 20 sn.	1. demeç	person 1
15 – 20 sn.	2. demeç	person 2
30 sn.	1. seslendirme	Grafik ve arşiv
5 – 10 sn.	Olay yerinden sesler	Olay yerinden görüntüler
20 sn.	2. seslendirme	Olay yerinden görüntüler
15 – 30 sn.	Anket (kişi görüşleri)	Farklı kişilerin görüşleri
TV haber sonu	15 sn	3. seslendirme
		Olay yerinden görüntüler

Nasıl araştırma yaparız?

Bir gazeteci olarak konu hakkında ciddi bir araştırma yapmanız gerekmektedir. Hemen konu ile ilgili haber yapmaya kalkarsanız, konuya hakim olmak için ekstra zaman harcamak zorunda kalacaksınız ve olayın geçmişini de bilmediğiniz için sorun yaşama durumunuz olabilecektir. Konu araştırması, internet, ilgili kişiler ile görüşme ve olayla ilgili geçmiş haberleri okuyarak olabilir. (sadece internet araştırması yeterli değildir). Daha tecrübeli gazetecilerin konu ile ilgili bilgilerini hafife alma ve değerlendirmek. Bu kaynaklar sizin için çok değerlidir. Onlara sorular sor, bu sayede çok daha fazla bilgi edinmiş olur ve sorun yaşamazsın.

TV haberlerinde ve röportajlarda ne tür sorular cevaplanmalı?

İyi bir programda şu sorulara cevap verilmeli ;

Ne oldu? Kim yaptı veya kim etkileniyor? Nerede oldu? Ne zaman oldu? Nasıl oldu? Niçin oldu? Daha fazla bilgi için Röportaj yapma bölümünü inceleyiniz.

Mavi ve eşil ekran

Yeşil (veya mavi) ekran kullanma TV de kullanılan teknik bir özelliktir. Filmlerde de kullanılan bu yöntem ile arka plana başka görüntüler eklemek için kullanılır. Dijital filmlerde yeşil ekran kullanmak daha iyidir,       yeşil dijital kamerada daha nettir ve daha az ışık çeker. Bunun yanında birçok insan mavi göze sahiptir ve mavi arka fon kullanıldığında sorun olacaktır. Bu nedenle arka fon yeşil (mavi) ise oyuncular aynı renkleri giymekten  ekinmelidir.

Yeşil ekran kullanırken ışıklandırma çok önemlidir. Çok fazla gölge olmaması için dikkatli olmalısınız. Yeşil ekran kullandığınız da düzenleme için bir video tasarım programına ihtiyacınız olacak. (Adobe Premiere or Final cut). Bu programlar ile arka fonu keserek istediğiniz görüntüleri ekleme imkanına sahip olacaksınız.

Siz de kendi başınıza basit bir yeşil veya mavi arka fon oluşturabilirsiniz. Parlak renkte yeşil veya mavi kumaşları kullanabilir duvara asarak bundan faydalanabilirsiniz.

Almanya da bir okul projesinde kullanılan örnek  alışma (Wettin TV tarafından yapılmıştır).

Sık Yapılan hatalar

1. TV haberlerinde ve röportajlarda çok fazla detay bilgiye yer verilmesi (konuyla bağlı olmayan bilgiler).
2. Gazetecinin çok baskın karakter olması ve objektif olmaması, kendi görüşünü habere yansıtması.
3. Yeterli destekleyici görsel   elere yer verilmemesi. Çoğu zaman görsellik kelimelerden çok daha iyidir.
4. Kullanılan dilin çok karmaşık ve teknik olması.

Alıştırmalar

1. Farklı kanallardaki haber programlarını izleyiniz ve programlar arasındaki farklılıkları bulmaya çalışın.
2. Kendiniz burada anlatıldığı gibi bölgenizdeki herhangi bir konu hakkında bir televizyon haberi hazırlamaya çalışın.

Related topics / links to external resources

Chapter: Camera – basics, Producing an interview

Metodoloji

İlgili ve tecrübe sahibi olduğunuz bir konu belirlemeye çalışın. Bunun yanında bazı insanların kamera önünde konuşmak için isteksiz olabileceklerini unutmayın ve bazı konular da konuşmak için zor olabilir (bazı tarihi olaylar, özel konular...) Bir grup genç ile çalışırken en temelden en profesyonele doğru bir yol izleyin ve deneyimlerinizi arttırmaya çalışın. Eğer seçilen konu uygun değilse başka bir konu seçebilirsiniz. Sizde gençlerle

beraber aynı yerde çekimlerde bulunun ancak onların kendi başlarına çalışmalarına da izin verin.

Terminoloji

Haberler, röportaj, rapor, dış ses, beyan, anket